การขอเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า
สำหรับเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่เติมสารอาหารหรือสารอื่น

		ผู้ประกอบอุตสาหกรรม/ผู้นำเข้า/ผู้ขอใช้สิทธิ	เจ้าพนักงานสรรพสามิต
๑	<u>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</u>	๑. **กฎกระทรวง** กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลว. ๑๕ ก.ย. ๖๐ (ฉบับที่ ๒๘) ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๒๙,....)** ๒. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจวัดปริมาณน้ำตาล ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๙)** ๓. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสียภาษีในอัตราตามมูลค่าสำหรับเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๘)**	๑. **กฎกระทรวง** กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลว. ๑๕ ก.ย. ๖๐ (ฉบับที่ ๒๘) ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๒๙,....)** ๒. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจวัดปริมาณน้ำตาล ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๙)** ๓. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสียภาษีในอัตราตามมูลค่าสำหรับเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๘)** ๔. หนังสือกรมสรรพสามิตที่ กค ๐๖๑๕/ว๙๕ ลว. ๒๓ มี.ค. ๖๕ เรื่อง ขอซักซ้อมการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจติดตามคุณสมบัติและลักษณะสินค้าเครื่องดื่มพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตประเภทที่ ๐๒.๐๒(๒) ๐๒.๐๓(๒) และ ๐๒.๐๓(๓)
๒	<u>สาระสำคัญของกฎหมาย</u>	**"เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่การเติมสารอาหารหรือสารอื่น"** หมายความว่า เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีรายชื่อประเภทเครื่องดื่มตามที่กำหนดในบัญชีอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก ท้ายประกาศกรมสรรพสามิตฯ ซึ่งไม่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และไม่ใช่เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีนเกิน ๕ มิลิกรัมต่อเครื่องดื่มปริมาตรสุทธิหนึ่งลิตร ทั้งนี้ ต้องมีการเติมสารอาหารหรือสารอื่นตามที่กำหนดไว้ในประกาศ และได้รับเลขสารบบอาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารแล้ว	**"เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่การเติมสารอาหารหรือสารอื่น"** หมายความว่า เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีรายชื่อประเภทเครื่องดื่มตามที่กำหนดในบัญชีอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก ท้ายประกาศกรมสรรพสามิตฯ ซึ่งไม่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และไม่ใช่เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีนเกิน ๕ มิลิกรัมต่อเครื่องดื่มปริมาตรสุทธิหนึ่งลิตร ทั้งนี้ ต้องมีการเติมสารอาหารหรือสารอื่นตามที่กำหนดไว้ในประกาศ และได้รับเลขสารบบอาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารแล้ว

		เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ที่จะได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังนี้ ๑. เป็นเครื่องดื่มที่มีรายชื่อประเภทเครื่องดื่มและอัตราส่วนผสม ตามที่กำหนดในบัญชีอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก ท้ายประกาศกรมสรรพสามิตฯ **กรณีเครื่องดื่มมีส่วนผสมของน้ำผลไม้และน้ำพืชผักหลายชนิด ทั้งที่มีและไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีอัตราส่วนผสมฯ ท้ายประกาศกรมฯ การพิจารณาอัตราส่วนผสม ให้พิจารณาเฉพาะน้ำผลไม้และพืชผักชนิดที่มีรายชื่อประเภทเครื่องดื่มตามที่กำหนดในบัญชีอัตราส่วนผสมฯ ท้ายประกาศกรมฯ** ๒. เป็นเครื่องดื่มที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ และได้จดทะเบียนอาหารหรือแจ้งรายละเอียดอาหาร และได้รับเลขสารบบอาหารตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ๒.๑ วิตามิน กรดอะมิโน กรดไขมัน แร่ธาตุ และผลิตผลจากพืชหรือสัตว์ ๒.๒ สารเข้มข้น สารเมตาโบไลท์ ส่วนประกอบ หรือสารสกัดของสารใน (๒.๑) ๒.๓ สารสังเคราะห์เลียนแบบสารตาม (๒.๑) หรือ (๒.๒) ๒.๔ ส่วนผสมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของสารใน (๒.๑) (๒.๒) หรือ (๒.๓) ๒.๕ สารหรือสิ่งอื่นนอกจาก (๒.๑) – (๒.๔) ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนดหรืออนุญาตเพิ่มเติม	เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ที่จะได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังนี้ ๑. เป็นเครื่องดื่มที่มีรายชื่อประเภทเครื่องดื่มและอัตราส่วนผสมตามที่กำหนดในบัญชีอัตราส่วนผสมของเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผัก ท้ายประกาศกรมสรรพสามิตฯ **กรณีเครื่องดื่มมีส่วนผสมของน้ำผลไม้และน้ำพืชผักหลายชนิด ทั้งที่มีและไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีอัตราส่วนผสมฯ ท้ายประกาศกรมฯ การพิจารณาอัตราส่วนผสม ให้พิจารณาเฉพาะน้ำผลไม้และพืชผักชนิดที่มีรายชื่อประเภทเครื่องดื่มตามที่กำหนดในบัญชีอัตราส่วนผสมฯ ท้ายประกาศกรมฯ** ๒. เป็นเครื่องดื่มที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ และได้จดทะเบียนอาหารหรือแจ้งรายละเอียดอาหารและได้รับเลขสารบบอาหารตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ๒.๑ วิตามิน กรดอะมิโน กรดไขมัน แร่ธาตุ และผลิตผลจากพืชหรือสัตว์ ๒.๒ สารเข้มข้น สารเมตาโบไลท์ ส่วนประกอบ หรือสารสกัดของสารใน (๒.๑) ๒.๓ สารสังเคราะห์เลียนแบบสารตาม (๒.๑) หรือ (๒.๒) ๒.๔ ส่วนผสมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของสารใน (๒.๑) (๒.๒) หรือ (๒.๓) ๒.๕ สารหรือสิ่งอื่นนอกจาก (๒.๑) – (๒.๔) ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนดหรืออนุญาตเพิ่มเติม

		๓. เป็นเครื่องดื่มที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ที่ภาชนะบรรจุ ฉลากปิดภาชนะ หรือฝาปิดภาชนะบรรจุเครื่องดื่ม - ชื่อผู้ประกอบอตุสาหกรรม/ผู้นำเข้า - สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า - ชื่อเครื่องดื่ม - เครื่องหมายการค้า - ส่วนผสมหลักของเครื่องดื่ม - ปริมาตรสุทธิ - วัน เดือน ปี ที่ผลิตและที่หมดอายุ หรือที่ควรบริโภคก่อน - เลขสารบบอาหาร ๕. กรณีส่งเครื่องดื่มออกไปนอกราชอาณาจักร ให้แสดงชื่อและสถานประกอบการของผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศ แทนชื่อและสถานที่ตั้งของโรงอุตสาหกรรม/ผู้นำเข้าก็ได้ และจะไม่แสดงเลขสารบบอาหารก็ได้	๓ เป็นเครื่องดื่มที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ที่ภาชนะบรรจุ ฉลากปิดภาชนะ หรือฝาปิดภาชนะบรรจุเครื่องดื่ม - ชื่อผู้ประกอบอตุสาหกรรม/ผู้นำเข้า - สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า - ชื่อเครื่องดื่ม - เครื่องหมายการค้า - ส่วนผสมหลักของเครื่องดื่ม - ปริมาตรสุทธิ - วัน เดือน ปี ที่ผลิตและที่หมดอายุ หรือที่ควรบริโภคก่อน - เลขสารบบอาหาร ๕. กรณีส่งเครื่องดื่มออกไปนอกราชอาณาจักร ให้แสดงชื่อและสถานประกอบการของผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศ แทนชื่อและสถานที่ตั้งของโรงอุตสาหกรรม/ผู้นำเข้าก็ได้ และจะไม่แสดงเลขสารบบอาหารก็ได้
๓	<u>**ขั้นตอนการขอใช้สิทธิ**</u>	<u>**สำหรับผู้ประกอบอุตสาหกรรม และผู้นำเข้า**</u> ๑. **ผู้ประกอบอุตสาหกรรม** ให้ยื่นขอใช้สิทธิ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่โรงอุตสาหกรรมตั้งอยู่ **ผู้นำเข้า** ให้ยื่นขอใช้สิทธิ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่ได้จดทะเบียนสรรพสามิตไว้ โดยยื่นก่อนการผลิตในครั้งแรก หรือก่อนการนำเข้าในครั้งแรก แล้วแต่กรณีพร้อมกับ ๒. แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผู้อื่นคำขอ แจ้งรายละเอียดของเครื่องดื่มที่จะขอใช้สิทธิ ดังนี้ รวมทั้งส่งตัวอย่างฉลากที่จะใช้ปิดบนภาชนะ - ชื่อผู้ประกอบอตุสาหกรรม/ผู้นำเข้า - สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า - ชื่อเครื่องดื่ม - เครื่องหมายการค้า	<u>**เจ้าพนักงานสรรพสามิตพื้นที่**</u> ๑. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการขอใช้สิทธิ โดยละเอียดว่าถูกต้อง เป็นไปตามที่ประกาศกรมกำหนดหรือไม่ ๒. ถ้าถูกต้อง จัดทำหนังสือพร้อมส่งตัวอย่างเครื่องดื่มที่จะขอใช้สิทธิฯ **จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ภาชนะบรรจุ ปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร และต้องเป็นตัวอย่างเครื่องดื่มที่มีภาชนะบรรจุและแสดงฉลากปิดภาชนะในลักษณะของสินค้าที่จะวางจำหน่ายจริง** พร้อมสูตรส่วนผสมและกรรมวิธีการผลิต ให้กรมสรรพสามิตตรวจวิเคราะห์ว่าอัตราส่วนผสมเป็นไปตามประกาศหรือไม่

		- ส่วนผสมหลักของเครื่องดื่ม - ปริมาตรสุทธิ - วัน เดือน ปี ที่ผลิตและที่หมดอายุ หรือที่ควรบริโภคก่อน - เลขสารบบอาหาร ๓. ส่งตัวอย่างเครื่องดื่มฯ ที่จะขอใช้สิทธิ **จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ภาชนะ โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร และต้องเป็นตัวอย่างเครื่องดื่มที่มีภาชนะบรรจุและแสดงฉลากปิดภาชนะในลักษณะของสินค้าที่จะวางจำหน่ายจริง** พร้อมแสดงสูตรส่วนผสมและกรรมวิธีการผลิต ให้กรมสรรพสามิตใช้ตรวจสอบประกอบการพิจารณา กรณีเครื่องดื่มมีหลายขนาด ให้ส่งตัวอย่างขนาดใดก็ได้ไม่น้อยกว่า ๓ ภาชนะ และไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร ๔. ส่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต (กรณีเจ้าพนักงานสรรพสามิตร้องขอ) ๕. ส่งหลักฐานการได้เลขสารบบอาหาร และส่งเอกสารใบจดทะเบียนอาหารหรือแจ้งรายละเอียดอาหาร (สบ. ๕) รวมทั้งเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนอาหาร หรือแจ้งรายละเอียดอาหาร อาทิเช่น สบ. ๕-๑ สบ.๕-๒ สบ.๕-๓ สบ.๕-๔ สบ.๕-๕ หรือสบ.๕-๖ แล้วแต่กรณีที่ผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานที่กำหนดไว้ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ๖. **กรณีมีการเปลี่ยนแปลงปริมาตรสุทธิหรือขนาดภาชนะบรรจุ** ให้แตกต่างจากที่ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่าไว้เดิม (อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้และน้ำพืชผักไม่เปลี่ยนแปลง) ผู้ได้รับสิทธิต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้น ให้ผู้อนุมัติให้ใช้สิทธิทราบก่อนการผลิตหรือนำเข้าทุกครั้ง ๗. **การอนุมัติให้ใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า** - **กรณีผลิตในราชอาณาจักร** ให้มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นขอใช้สิทธิฯ - **กรณีนำเข้า** ให้มีผลตั้งแต่วันที่อนุมัติให้ใช้สิทธิฯ	๓. ส่งหนังสือพร้อมเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค เพื่อให้พิจารณาอนุมัติสิทธิต่อไป **<u>เจ้าพนักงานสรรพสามิตภาค</u>** ๑. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการขอใช้สิทธิ โดยละเอียดว่าถูกต้อง เป็นไปตามที่ประกาศกรมกำหนดหรือไม่ ๒. เมื่อได้รับผลการตรวจวิเคราะห์จากกรมสรรพสามิต จึงจัดทำหนังสือแจ้งการอนุมัติหรือไม่อนุมัติสิทธิฯ ไปยังผู้ประกอบอุตสาหกรรมหรือผู้นำเข้า ๓. สำเนาหนังสือแจ้งการอนุมัติหรือไม่อนุมัติสิทธิฯ ให้สรรพสามิตพื้นที่นั้น ๆ ทราบพร้อมสำเนาผลการตรวจวิเคราะห์เครื่องดื่ม ๔. สำเนาหนังสือแจ้งการอนุมัติหรือไม่อนุมัติสิทธิฯ ให้กรมสรรพสามิต และสำนักงานสรรพสามิตภาคต่าง ๆ ทราบ **๕. การอนุมัติให้ใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า** - **กรณีผลิตในราชอาณาจักร** ให้มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นขอใช้สิทธิฯ - **กรณีนำเข้า** ให้มีผลตั้งแต่วันที่อนุมัติให้ใช้สิทธิฯ ๖. ถ้าไม่อนุมัติสิทธิ ต้องแจ้งให้ผู้ขอใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วัน

๔	**<u>หน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาต/เจ้าพนักงานสรรพสามิต</u>**	**<u>ผู้ประกอบอุตสาหกรรม</u>** ๑. ทำบัญชีประจำวันแสดงการรับและการจ่ายวัตถุดิบ (ภส.๐๗-๐๑) ๒. ทำบัญชีประจำวันแสดงการผลิตและการจำหน่าย (ภส.๐๗-๐๒) ๓. ทำงบเดือนแสดงรายการวัตถุดิบ การผลิต การจำหน่าย และยอดคงเหลือสินค้า (ภส.๐๗-๐๔) ส่งสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป **<u>ผู้นำเข้า</u>** ๑. ทำบัญชีการรับจ่ายสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร (ภส.๐๗-๐๓) เก็บไว้ที่สถานประกอบการอย่างน้อย ๕ ปี และจัดส่งสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป	**<u>การตรวจสอบคุณภาพเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น</u>** - ให้พื้นที่เก็บตัวอย่างเครื่องดื่มที่ได้รับสิทธิฯ จากท้องตลาด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง - สุ่มเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มที่มีวัน เดือน ปีที่ผลิตคราวเดียวกัน ตัวอย่างละ ๒ ชุด ๆ ละ ๓ ภาชนะ โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร - ส่งให้กรมสรรพสามิตตรวจวิเคราะห์ ๑ ชุด - เก็บไว้ที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ๑ ชุด - จัดทำบันทึกการเก็บตัวอย่างไว้เป็นหลักฐาน - การสุ่มเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มให้ใช้หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management)
๕	**<u>ความรับผิดของผู้รับอนุญาต</u>**	๑. หากกรมสรรพสามิตตรวจพบว่า เครื่องดื่มที่ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า มีคุณสมบัติหรือลักษณะไม่เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกรมฯ หรือ ๒. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกรมฯ ให้ถือว่าเครื่องดื่มในส่วนที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะไม่เป็นไปตามที่ประกาศกำหนด หรือเครื่องดื่มในส่วนที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดนั้น **ไม่ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า และให้เสียภาษีในอัตราที่กำหนดไว้ใน (๑) ของประเภทที่ ๐๒.๐๓ ของบัญชีท้ายกฎกระทรวงกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐** ที่ใช้บังคับในวันที่ความรับผิดในอันจะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามกฎหมาย	

๖	**<u>บทกำหนดโทษ</u>**	๑. ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้นำเข้าไม่ทำบัญชีประจำวัน ไม่ส่งงบเดือน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	
๗.	**<u>เอกสารที่เกี่ยวข้อง</u>**	๑. บัญชีประจำวันแสดงการรับและการจ่ายวัตถุดิบ (**ภส.๐๗-๐๑**) ๒. บัญชีประจำวันแสดงการผลิตและการจำหน่าย (**ภส.๐๗-๐๒**) ๓. บัญชีรับจ่ายสินค้าที่นำเข้าในราชอาณาจักร (**ภส.๐๗-๐๓**) ๔. งบเดือนแสดงรายการวัตถุดิบ การผลิต การจำหน่าย และยอดคงเหลือสินค้า (**ภส.๐๗-๐๔**) ๕. **บัญชีอัตราส่วนผสม**ของเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และน้ำพืชผักที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น	

สามารถศึกษาดูรายละเอียดของ พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎ ระเบียบ และดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

ได้ทางเว็ปไซด์กรมสรรพสามิต www.excise.go.th หัวข้อ **กฎหมายระเบียบคำสั่ง และดาวน์โหลด**

นายนพดล พิพัฒน์นภาพร
นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการพิเศษ